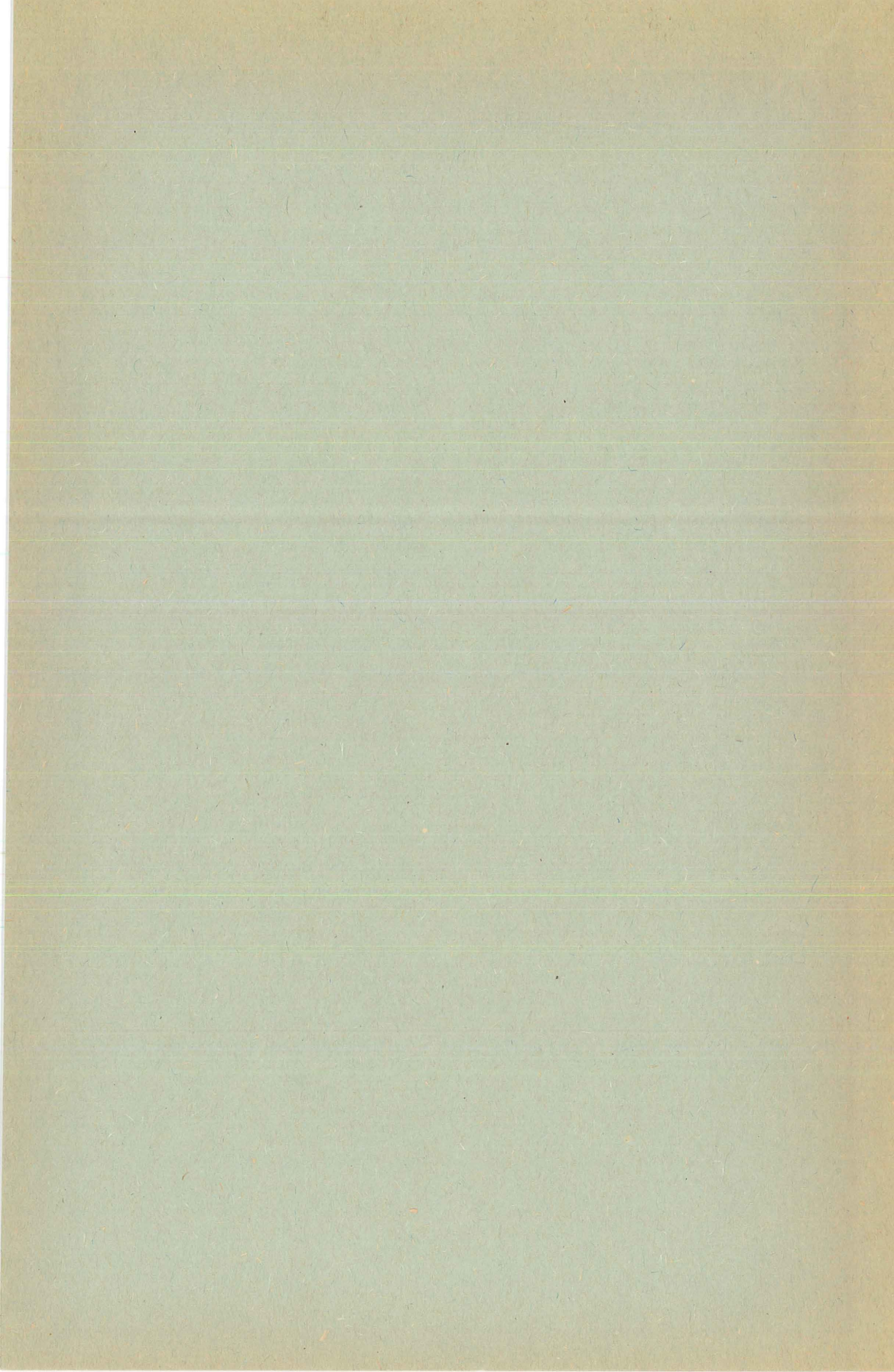

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1959 — Nr. 8

FISKERI-UNDERVISNINGEN 1958–1959

Utgitt av
FISKERIDIREKTØREN

A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen
1959

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1959 — Nr. 8

FISKERI-UNDERVISNINGEN 1958–1959

Utgitt av
FISKERIDIREKTØREN

A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen
1959

INNHOOLD

	side
Alminnelige bemerkninger	5
Skoler:	
Statens Fiskarfagskule, Laksevåg	9
Statens Fiskarfagskule, Florø	10
Statens Fiskarfagskole, Aukra	11
Statens Fiskarfagskole, Bodø	12
Statens Fiskarfagskole, Honningsvåg	14
Eksamener ved fiskarfagskolene	16
Statens Kjølemaskinistskole, Trondheim	17
Yrresskolen for fiskere i Sør-Trøndelag	19
Motorkurser ved Val Landbruksskole, Nord-Trøndelag.	20
Lærebruk:	
Statens Forsøks- og Lærebruk for Fiskeribedriften i Finnmark, Vardø	20
Diverse kurser	26
Oversikt over den fylkesvise fordeling av søkere og elever ved de forskjellige linjer ved statens fiskarfagskoler for skoleåret 1958/59	28

ALMINNELIGE BEMERKNINGER

Som i forrige beretningsår har det under Fiskeridirektoratets administrasjon vært i gang fem fiskerifagskoler, et lærebruk og en kjølemaskinistskole.

Statens Fiskerifagskole, Gravdal, har fortsatt vært under planlegging. Arbeidet har tatt lengre tid enn beregnet fordi Riksarkitekten ikke har funnet å kunne godkjenne de foreliggende utkast. Dessuten forlangte Finansdepartementet reduksjoner i romprogrammet. Det er derfor utarbeidd et noe redusert romprogram, men det er forutsetningen å bygge skolen for et belegg på 60 elever. Riksarkitekten har gitt arkitekten for skolen retningslinjer for det videre arbeid, og nye skisser ventes å foreligge sommeren 1959.

Plankomiteen for Statens Kjølemaskinistskole, Trondheim, avga sin innstilling høsten 1958. Komiteens flertall gikk prinsipalt inn for at kjølemaskinistskolen skulle reise et felles bygg sammen med Institutt for kjøleteknikk ved Norges Tekniske Høyskole i Trondheim under forutsetning av at høyskolen gikk med på dette. Som alternativ 2 og 3 førte flertallet opp henholdsvis bygg på sentral tomt i Trondheim og samarbeid med Trondheim Maskinistskole i nybygget for de maritime skoler på Ladehammeren. Komiteens mindretall anbefalte samarbeid med maskinistskolen. Etter at plankomiteen hadde avgitt sin innstilling, viste det seg at høyskolens byggeplaner var så langt fremskredne at kjølemaskinistskolens rombehov ikke kunne løses her. Heller ikke var det særlig store utsikter til å få overlatt en sentral tomt i Trondheim. Av denne grunn og fordi kjølemaskinistskolen etter sin natur har nær sammenheng med maskinistskolen gikk både Fiskeridirektøren og Fiskeridepartementet inn for et samarbeid mellom kjølemaskinistskolen og Trondheim Maskinistskole når det gjaldt byggesaken. Arkitekten for nybygget for de maritime skoler på Ladehammeren, Asbjørn Stein, Oslo, har av Trondheim kommune fått i oppdrag å se nærmere på hvordan en innpassing av kjølemaskinistskolens romprogram i fellesbygget best kan løses. Da kjølemaskinistskolen foreløpig bare er sikret lokaler på Nidarøy inntil 1. juli 1960 tar en sikte på en hurtig løsning av byggesaken.

Sør-Trøndelag fylkekesting har igjen behandlet spørsmålet om fiskarfagskole i fylket og besluttet å plasere skolen i Trondheim. Det er forutsetningen å bygge skolen i forbindelse med nybygget for de maritime skoler på Ladehammeren. Videre er det forutsetningen at Fiskeridepartementet skal godkjenne at skolen blir plasert her og at Finansdepartementet samtykker i at staten overtar driften av skolen. Etter å ha innhentet Fiskeridirektørens uttalelse, har Fiskeridepartementet sagt seg enig i at skolen blir lagt til Trondheim og reist i forbindelse med nybygget for de maritime skoler. Departementet forutsetter at byggeplanene skjer i fylkets eller Trondheims kommunes regi etter planer som godkjennes av departementet. Hovedtrekkene i de planer som allerede er utarbeidd for en fiskarfagskole på Sør-Frøya skal følges. Videre forutsetter departementet at fylket og kommunen skal bekoste bygging av skole med internat og eventuelt lærerboliger samt sørge for det nødvendige inventar og utstyr til skolen med tilskudd av de midler som er avsatt under utbyggingsprogrammet for kystkommunene i Trøndelag og Nordmøre. Finansdepartementets samtykke når det gjelder statens overtagelse av skolens drift foreligger enda ikke. Trondheim kommune arbeider imidlertid med saken og i Sør-Trøndelags fylkes regi ble det i midten av juni 1959 avholdt et møte i Trondheim for å drøfte innpassingen av fiskarfagskolen i byggeprosjektet på Ladehammeren.

Av byggeplaner ellers kan en nevne at det i beretningsåret er prosjektert styrerbolig til Statens Fiskarfagskule, Laksevåg.

Ved Statens Fiskarfagskole, Aukra, ble det som en annen etasje oppå endel av verkstedsbygget bygget et nytt klasserom beregnet på motorpasserlinjen.

«Fysikk og kjemi for fiskarfagskolen» ved Ola Breen og Jørgen Langen ble ferdig i beretningsåret. Samtidig ble det utgitt en oppgavesamling for motorpasserlinjen. Samlingen er utarbeidd av lektor Ola Breen. Styrer Jørgen Langens «Norges Fiskerier» ble også ferdig. Manuskriptet til læreboka i hygiene foreligger ferdig og er sendt Helsedirektoratet til gjennomsyn og godkjenning. Det arbeides videre med spørsmålet om lærebok i regnskapsførsel og håndbok i ekkolodd og asdic.

De tidligere inntalte foredrag på lydbånd har også vært i bruk i inneværende beretningsår. Dessuten har en fått inntalt noen nye. Arbeidet med å skaffe flere foredrag fortsetter. Også arbeidet med å fremstille lysbilder til bruk i fiskarfagskolene fortsetter. Det er nå fremstilt ca. 500 forskjellige bilder.

Den nye navigasjonsloven ble vedtatt av Stortinget 10. oktober 1958. Loven innfører et nytt og eget sertifikat for fiskere: fiskeskippersertifikat. Fiskarfagskolene vil fra kommende skoleår gå over til å gi undervisning til fiskeskippereksamen, og den nåværende høvedsmannslinje blir om-

lagt til fiskeskipperlinje. Fiskeskippereksamen vil omfatte både navigasjonsfag og fiskerifag, og det blir utstedt felles vitnemål for begge faggrupper. I løpet av beretningsåret ble det utarbeidd forslag til eget reglement og pensum for fiskeskipperlinjen. Forslaget ble godkjent både av Fiskeridepartementet og Handels- og Skipsfartsdepartementet. Det nye reglement og pensum vil derfor bli tatt i bruk fra skoleårets begynnelse 1959/60.

Omleggingen til fiskeskipperlinje medfører også endel forandringer i skoleplanen. Planen er derfor omredigert og trykt i nytt opplag både på bokmål og nynorsk. Endel av opplaget er forsynt med et omslag i fargetrykk.

Fiskeridirektoratet har hatt til uttalelse et foreløpig utkast til ny lov om skipsmaskinister. Utkastet har ikke tatt med bestemmelser om maskinpassere, men det gir hjemmel for utferdigelse av nærmere bestemmelser om sertifikat for maskinpassere. Direktoratet har gitt uttrykk for at en hadde ansett det ønskelig om disse bestemmelser var tatt med i loven. Forøvrig har en støttet et forslag fra Norges Fiskarlag om at sertifikat for maskinpassere må kunne dekke maskinstørrelser opptil 300 HK på fiskefartøyer. Det har fra direktoratets side vært forutsetningen at fiskarfagskolene skulle gi utdanning til maskinpassereksamen.

Når det gjelder utdanningen av kokker til fangst- og fiskeflåten, kan en nevne at direktoratet overfor Fiskeridepartementet har fremmet forslag om at spørsmålet om et eget kokkesertifikat til denne fartøygruppe blir tatt opp til drøfting.

Da en har inntrykk av at fiskarfagskolene er for lite kjent, har en i den senere tid på forskjellig måte søkt å utbre kjennskap til skolene. Foruten ved kunngjøringer i aviser, tidsskrifter og radio, har en ved notiser og artikler i publikasjonene og ved egne innlegg og programmer i radio søkt å spre kunnskap om skolene. Opplysninger om skolene er også tatt inn i skolekalendere og almanakker, og samtlige folkeskoler i fiskeridistriktene samt i fiskarlagene har fått tilsendt skoleplanen, Dessuten har en delt ut planen på fiskarlagsmøter og til elevene ved kystskipperkurser av 2. klasse. Den er også utlagt på fylkesfiskarlagskontorene, fiskernes velferdskontorer, salgslagene, fiskarbankene m.v. Planen er også anbragt i bokkassene til Norges Fiskarlag og Noregs Sildesalslag. På telegrafstasjoner og poststeder har en hatt oppslått en plakat om fiskarfagskolene, og denne plakaten nyttes også andre steder der fiskerne vanker. I Finnmark ble det høsten 1958 holdt endel møter med tillitsmennene i de lokale fiskarlag. På programmet var det her med en post om fiskarfagskolene. Ellers kan nevnes at en har trykket en brosjyre som har vært innlagt i et nummer av Me'a. Den er også blitt utdelt på mange andre måter. Vinteren og våren 1959 nyttet en videre kinoannonser i opplys-

ningsarbeidet. Det er også holdt opplysende foredrag med lysbilder i marineforlegningene. Arbeidet vil fortsette.

I beretningsåret er det til Fiskeridirektoratets filmarkiv innkjøpt 8 filmer og en lysbildeserie til bruk vesentlig ved kokkeundervisningen. Antall filmutlån i beretningsåret har vært ca. 75.

19.—22. januar 1959 ble det avholdt et fellesmøte i Bergen for samtlige styrere ved fiskarfagskolene. Navigasjonskonsulent Per Christiansen var tilstede på møtets to første dager. Dessuten deltok representanter fra Fiskeridirektoratet. Det ble behandlet følgende saker pluss en rekke spørsmål mer eller mindre i tilknytning til disse sakene:

- Sak 1. Reglement og pensum for kystskippereksamen av 2. klasse, kystskippereksamen av 1. klasse og fiskeskippereksamen.
- Sak 2. Anskaffelse av og undervisning i diverse nyere instrumenter.
- Sak 3. Utstyr og undervisning vedrørende nødlis, raketter og redningsmateriell.
- Sak 4. Regnskapsundervisningen.
- Sak 5. Søkingen til skolene. — Opplysning og reklame.
- Sak 6. Diverse spørsmål vedrørende skolenes budsjetter og regnskaper.
- Sak 7. Eventuell omlegging av motorpasserlinjen. Diverse spørsmål i forbindelse med motorpasserlinjen (verkstedstid, opptakingskrav, sertifikat).
- Sak 8. Lærerspørsmål (forenkling av behandlingen av søknader om ansettelse, prøvetid for lærere, pedagogisk opplæring, krav til den som ansettes, suppleringskurser).
- Sak 9. Bruken av audiovisuelle hjelpemidler ved fiskarfagskolene.
- Sak 10. Lærebokspørsmål.
- Sak 11. Svømmeundervisningen ved fiskarfagskolene.
- Sak 12. Hvor ofte bør styrer- og/eller lærermøter holdes?

Av bevilgningen til stipendier for lærere er det ytt følgende stipendier: Navigasjons- og fiskerilærer Konrad Kvernøy, Laksevåg, til studietur til Lofotfisket.

Motorlærer Arne Lien, Laksevåg, til besøk i studieøyemed hos Wichmann Motorfabrikk, Rubbestadneset, Brødrene Bauer-Nilsen A/S, Haugesund, Delta Pumpefabrikk, Haugesund, og Ankerløyken Slipper og Mek. Verksted, Florø.

Lektor Peder Høidal, Aukra, til studiereise til bedrifter og institusjoner i Oslo-området.

Styrer Jørgen Langen, Bodø, til deltakelse i møtet i Norske Havforskernes Forening.

Lektor Per Hognestad, Honningsvåg, til studiebesøk hos endel vitenskapelige institusjoner i Sør-Norge.

Avdelingsformann Arthur Jørgensen, Vardø, til deltakelse i et arbeidslederkurs i Kirkenes.

For øvrig er stipendiemidlene nyttet til å sende en representant fra fiskarfagskolene til et fellesmøte for rektorene ved navigasjonsskolene, til å dekke styrernes reiseutgifter i forbindelse med styrermøtet i Bergen, og til å finansiere innkjøp av engelsk-kurser for noen av lærerne ved fiskarfagskolene med sikte på å kvalifisere disse for å overta undervisningen i dette faget.

SKOLER

Statens Fiskarfagskule, Laksevåg.

Skolens råd, det faste personalet og timelærere har vært de samme som før, bortsett fra at cand. filol. Arnfred Hartveit ble engasjert som ny timelærer i nynorsk og engelsk og Emil Marthinsson i radiotelefoni. Det er blitt nyttet timelærere i radiotelefoni, norsk, engelsk, hygiene og sjørett.

Til hovedmannslinjen meldte det seg ialt 34 søkere, hvorav ble opptatt 20 elever. En elev sluttet ut i skoleåret på grunn av sykdom. Gjennomsnittsalderen har vært 21 år.

Til motorpasserkurset høsten 1958 hadde skolen ialt 20 søkere. Det ble opptatt 10 elever. Gjennomsnittsalderen var 19 år. De øvrige søkere ble henvist til andre fiskarfagskoler med motorpasserlinje. Til vårkurset hadde en ialt 18 søkere. 11 elever ble opptatt. De øvrige ble henvist til andre skoler. Gjennomsnittsalderen var 20 år.

Kokkekurset høsten 1958 hadde 15 søkere, hvorav 10 ble opptatt. Gjennomsnittsalderen var 22 år. Vårkurset hadde 14 søkere. 10 elever ble opptatt. Gjennomsnittsalder 18 år.

Hovedmannselevene har som tidligere år avlagt radiotelefoni-eksamen. Samtlige elever fikk radiotelefonisertifikat.

Det er holdt følgende spesialforedrag ved skolen:

Fiskerikonsulent Finn Devold: Om sildeundersøkelsene. Fiskerikonsulent dr. philos. Kr. Fr. Wiborg: Om dyreplankton i sjøen. Vit. konsulent Arne Revheim: Om makrellen. Bjørn Kragseth: Om forskning i eldre tider. Dr. philos. Jens Eggvin: Om oseanografiske undersøkelser. Sekretær Johs. Korsøen: Om fiskerorganisasjonene. Amanuensis H. Tambs-Lyche: Om dyreliv i sjøen. Dessuten har skolen brukt endel spesialforedrag på lydbånd.

En rekke undervisningsfilmer ble nyttet ved alle 3 linjer.

Hovedmannselevene har vært på ekskursjon til Biologisk stasjon, Espengrend. Videre ble det arrangert ekskursjoner til følgende steder:

Fiskerimuseet, Bergen. Værvarslinga på Vestlandet. Stabelavløpning på B.M.V., Solheimsviken. Forskningsskipet «G. O. Sars». Fiskeridirektoratets Havforskningsinstitutt, Oseanografisk avdeling. Fiskeridirektoratets Kjemisk-Tekniske Forskningsinstitutt. Bergens Fiskeindustri. Campbell Andersens Enke A/S's redskapsfabrikk, motorfabrikkene «Union», «Sabb», Hydravinsj, De Forenede Motorfabrikker og Materialprøveanstalten.

Laksevåg Indremisjons Musikkforening gjestet skolen og holdt andakt med musikkunderholdning.

Elevene har vært medlemmer av Skoleteateret i Bergen og overvar en rekke forestillinger.

Et lag fra skolen deltok ved den årlige kapproing på Vågen. Laget vant 2. premie i sin klasse og fikk en sølvpokal. Dessuten fikk hver av deltakerne utlevert diplom.

I skoleåret er bygningen for skolens motoravdeling malt utvendig og muren fullstendig reparert og malt. Det ble også utført endel planeringsarbeide rundt bygningen. Arbeidet med inngjerding av hele skolens eiendom ble avsluttet i beretningsåret.

Gulvene i skolesal, korridorer i hovedbygg og korridor i motoravdelingen er blitt slipt og lakket. Det har dessuten vært utført mindre vedlikeholdsarbeider ved skolens vaktmester.

Helbredstilstanden ved skolen har vært god og det har ikke forekommet noen tilfelle av smittsomme sykdommer.

Skolen har hatt besøk av en rekke representanter fra skoler og fra fiskerinæringen i inn- og utland.

Statens Fiskarfagskule, Florø.

Rådet for skulen, lærarane og funksjonærane har alle vore dei same som i fjor.

Då skuleåret tok til 1. september hadde det meldt seg ialt 22 elevar, 12 til fiskeskipperklassa og 10 kokkeelevar. To av fiskeskipperelevane måtte slutte tidleg i skuleåret på grunn av sjukdom. Til andre kokkekurset melde det seg 9 elevar, men ein vart sjuk og måtte slutte etter omlag ein månads tid. Skulen har såleis iår i det heile hatt 30 elevar.

Siste året var det noko endring i den geografiske fordelinga av elevane med noko større prosenttal frå Sogn og Fjordane. Gjennomsnittsalderen har vore omlag som ifjor, ca. 21 år.

Alle elevane vart granska av skulelækjaren då dei kom til skulen, og helsetilstanden ved skulen har jamt over vore god. Skulelækjaren har ført helsetilsyn i kjøken, undervisningsrom og internat gjennom heile skuleåret.

Skulen var også i dette skuleåret ute på øvingsturar og ekskursjonar. Tre dagar hadde høvedsmannslevane øvingstur i praktisk navigasjon. Samstundes var ein innom Bergen. Elevane fekk der omvisning på Fiskerimuseet og var på vitjing på Fiskarfagskulen på Laksevåg. Elles har elevane vore på fleire kortare turar med kompasskorrigering o.l. Ein har vidare hatt omvisning på kjølelager, salteri, sildoljefabrikkar, Ankerløk-kens Mek. Verksted, m.v. i Florø. Ein dag var høvedsmannselevane ombord i eit marinefarty, der dei fekk undervisning i bruk av nye navigasjonsinstrument.

Det årlege vedlikehaldet på bygning og utstyr er utført. Ein er no ferdig med arbeidet med å skifte ut dei gamle vassleidingsrøyra. Huset og inventaret er i vanleg god stand, men huset treng måling utvendig. Dette har ein tenkt å få gjort til sumaren. Siste år har ein kjøpt fleire nye møblar til daglegstova for resten av dei pengane som Noregs Sildesalslag i si tid gav skulen.

Elevlaget ved skulen har også i år vore igang, men med skiftande intensitet.

Elevane si framferd både i og utanfor skulen har vore god, og dei har synt orden og flid i arbeidet sitt.

Statens Fiskarfagskole, Aukra.

Formannen i skolens råd fylkesmann Olav Oksvik døde 16. september, og konstituert fylkesmann Eindride Hungnes ble midlertidig oppnevnt som formann i rådet. Dem 9. april ble fylkesmann Erling Anger oppnevnt som formann i skolens råd. De øvrige rådsmedlemmer og skolens faste personale er som før. En har hatt timelærere i fagene radiotelefontelefoni, praktisk elektrisitet og helselære.

Til høvedsmannskurset meldte det seg i alt 27 elever som alle ble opptatt. 25 elever møtte fram. Av disse sluttet 3 i løpet av høsten. En elev tok 2. kl. kystskippereksamen i mai. På høvedsmannslinjen har skolen dessuten hatt en Ceylonesisk student som hospitant. Han forlot skolen 20. april. Alle elever har hatt radiotelefontelefontelefonieksamen.

Gjennomsnittsalder for høvedsmannselever var 22,5 år.

Både til motorpasserkurset om høsten og kurset om våren meldte det seg 16 søkere, 10 ble opptatt på hvert av kursene. Gjennomsnittsalderen på motorpasserelevane var 20 år på høstkurset og 21 år på vårkurset.

Sunnhetstilstanden blant elevene har vært god, når en unntar en influensaepidemi om våren. I begynnelsen av skoleåret ble alle funksjonærer og elever ved skolen undersøkt med hensyn til tuberkulinreaksjon og gjennomlyst ved diagnosestasjonen i Molde.

Elevlaget ved skolen har i år arbeidet ganske bra, og dessuten har en hatt flere såkalte «kosekvelder» med foredrag, filmframvisning og annen underholdning.

En har i år ikke noe å utsette på elevenes oppførsel, og forholdene ved skolen har vært de aller beste.

Elevene og lærerne var med på følgende ekskursjoner: Tur til Uglasettefiskanlegg, Nauste i Romsdal. Tur på sildefeltet med M/B «Nyvigra» og samtidig besøke en verksted, sildoljefabrikk og fryseri på Steinshamn. En har fått demonstrert de nye påbudte redningsflåter med automatisk oppblåsing, og har dessuten vært med på 2 stabelavløpninger ved Aukra Bruk. Begge kull av motorpassere har besett Brunvolls Motorfabrikk, Molde.

Alle lærere og elever var innbudt til Romsdals Fiskarlags årsmøte og deltok første dag og på festen om kvelden.

Den ordinære undervisning ble supplert med foredrag opptatt på lydband. Dessuten har stortingsmann Eikrem holdt foredrag om Brofosskomiteens innstilling, inspektør Gundersen fra Norske Esso A/S om olje, og samvirkekonsulent Dybos har holdt 4 forelesninger om fiskersamvirke.

Skolen har i år fått oppført et nytt klasserom over det gamle verkstedet. Til skoleverkstedet har en mottatt en brukt 40 hk Listermotor som gave fra Fiskeridepartementet. Motoren er nå montert og prøvekjørt.

De vanlige vedlikeholdsarbeider som lakking av gulv etc. er utført. Dessuten har en satt inn nye vinduer i matsalen som også ble malt. Gangene i 2. etasje, 2 elevrom og lærerrommet ble stelt og malt. En har ellers utført reparasjoner på bygningene utvendig og fått ordnet på skolens brønn.

Statens Fiskarfagskole, Bodø.

Skolens råd var det samme som tidligere frem til 31. desember 1958. Fra 1. januar 1959 ble sekretær Sven Olsen oppnevnt som medlem av rådet istedenfor Selmer Olaussen, Kjerringvik. De andre to medlemmer av rådet er de samme som før. Skolens faste funksjonærer og fast ansatte lærere har vært de samme som tidligere. Lektor Evensen slutter imidlertid ved skoleårets utgang. Stillingen har vært avertert, men det har foreløpig ikke meldt seg søkere. Man regner imidlertid med å få en løsning på problemet før neste skoleår begynner. Skolens mangeårige kontordame, fru Pettersen er sluttet. Som ny kontordame er ansatt fru Olaussen fra 1. juli.

Skolens timelærere har vært de samme som før bortsett fra svømming og båtlysanlegg. Lektor Stokke som har vært timelærer i engelsk i mange år slutter nå idet han flytter fra stedet.

Til det nye skoleåret meldte det seg 28 elever med papirene i orden. Av disse møtte 25 opp ved skolens begynnelse. En av elevene måtte slutte siste dagene av oktober på grunn av sykdom. Det viste seg å være en gammel hodeskade som førte til sterke plager på grunn av skolearbeidet. En elev forlot skolen like etter fiskeriekksamene som han ikke bestod. I juni mistet skolen ennå en elev til. Han hadde vært mer eller mindre plaget av nervene siden nyttår. Sunnhetstilstanden blant de øvrige elevene har imidlertid vært meget god. De har gjennomgått den vanlige legekontroll med vaksinasjon o.l.

De fleste av elevene var hjemmehørende i Nordland, nemlig 18 av de 25.

Aldersfordelingen blant elevene har vært omtrent som før. Som helhet har årets kull vært jevnt gode elever, flittige og arbeidssomme, og deres forhold for øvrig har stort sett vært jevnt tilfredsstillende.

I noen grad har skolens undervisningsmidler ytterligere vært utbygget, men bevilgningene på denne post er for små til at skolen kan få realisert alle planer så snart som ønskelig.

Filmer, foredrag og ekskursjoner har som vanlig støttet undervisningen. Det har i alt vært kjørt 27 filmer. I tillegg til dette har det vært kjørt en god del underholdningsfilmer. En god del foredrag på lydbånd har også vært benyttet. Av vanlige forelesninger o.l. har skolen hatt følgende: Leiken Vogt, kåseri m/film: Fra rotløs ungdom til Chaplin. Amanuensis Tambs-Lyche, en forelesning m/lysbilder om de vanlige fiskeslags utbredelse og fisketetthet i Vest-Europa og en forelesning om forandringer i naturgrunnlaget for fiskeriene. Nye redskaper, ny teknikk m.v. Konsulent Kongsvik, kåseri m/lysbilder om prøvebruk i Nordland. Trygve Gran, foredrag om Amundsens og Scotts sydpolsekspedisjoner. Sekretær Sven Olsen, fire forelesninger om fiskerorganisasjoner. Samvirkekonsulent R. Dybos fire forelesninger om fiskersamvirke. Dr. Aune, kåseri i elevlaget m/lysbilder om Salten og Malorca. Finn Devold: Orientering om sildeinnsiget i år. Journalist Bjarnarson, Island: Kåseri om Island i sommer og sol, m/farvefilm. Insp. Solheim: Orientering om Fiskarbanken.

Av ekskursjoner har elevene vært med på følgende:

Telegrafstasjonen. Notbøteriet hos Nielsen-Nygaard. Ombord i «Quest». Ombord i «G. O. Sars». Tur til Lofoten. Anlegget på Langstranda. (Filetskjæring, trålermontering, frysing o.l.). Rapp-fabrikken. Meteorologisk avd. Flyplassen.

Skolen har hatt besøk av flere skoleklasser, så vel fra den høyere

skole som av folkeskolene i distriktet. Som vanlig har Bodø Håndverksangforening holdt sin årlige konsert ved skolen.

Eksamen i radiotelefoni ble holdt like før jul og alle som gikk opp bestod prøven.

I den utstrekning budsjettet har tillatt det, har skolens bygninger og utstyr for øvrig vært holdt ved like.

Som vanlig har forholdene ved skolen vært gode.

Statens Fiskerifagskole, Honningsvåg.

Skolens råd har vært det samme som før. Det ble holdt ett ordinært rådmøte hvor rådet behandlet 3 saker, og 2 ekstraordinære møter hvor en stod i telefonisk kontakt med rådets formann, fylkesmann Peder Holt, Vadsø.

Lærer i alminnelige fag Magnus Myklevoll sluttet i sin stilling ved utgangen av skoleåret 1957/58, og ny lærer i hans fagkrets, Armand Bjerke, ble først tilsatt i stillingen den 7. januar 1959. Lektor Per Hognestad har sagt opp sin stilling ved skolen og vil fratre ved slutten av skoleåret 1958/59.

I høstsemesteret underviste folkeskolelærer Ole Breivoll i norsk på høvedsmannslinjen og folkeskolelærer Sverre Hansvoll i norsk på motor- og kokkelinjen. Fru Johanne Duus underviste i sykepleie og førstehjelp i høstsemesteret, og i sykepleie i vårsemesteret. Løitnant Robert Dahl underviste i førstehjelp og livredning i vårsemesteret. Elektrotekniker Thor Damm Olsen har i skoleåret undervist i praktisk elektrisitetslære på motorpasserlinjen og høvedsmannslinjen, og overrettssakfører Birger Kind har som tidligere år undervist i sjørett og fiskerilovgivning.

Alf Lindbæk sluttet som kontorassistent den 31. juli 1958. Siden da har fru Liv Kristensen vært midlertidig tilsatt i stillingen fra 1. august 1958 til 1. februar 1959, og fra 1. april til 1. juni samme år. Fra 1. februar til 1. april fungerte fru Eline Passingham i stillingen, og fra 1. juni 1959 ble frk. Anne Lise Nilsen tilsatt som kontorassistent.

Skolen har i løpet av året hatt 12 elever på høvedsmannslinjen, 21 elever på motorpasserlinjen (10 på høstkurset og 11 på vårkurset), og 21 elever på kokkelinjen (12 på høstkurset og 9 på vårkurset). En kokke-elev på høstkurset sluttet på grunn av sykdom.

Gjennomsnittsalderen for høvedsmennsalevene var 24 år, for motorpassere 23,5 år, og for kokkene ca. 20 år.

Helsetilstanden ved skolen har vært god, og elever og funksjonærer er blitt pirquetprøvet så snart det har vært mulig etter elevenes ankomst til skolen. Elevene ble gjennomlyst i november, mens det ikke har vært mulig å få elevene som gikk motorpasser- og kokkekurset i vårsemesteret

gjennomlyst. Det har ikke forekommet arbeidsulykker av noen art, og elevenes adferd har stort sett vært tilfredsstillende når en unntar noen enkelte tilfelle av alkoholmisbruk i vintersemesteret.

Den marin-biologiske samlingen er blitt forøket med en verdifull tilvekst av materiale innsamlet og ordnet av lektor Per Hognestad som tok del i Tromsø Museums ekspedisjon til farvannene ved Spitsbergen sommeren 1958.

Skolen har også i år komplettert sin beholdning av undervisningsmaterieell. Av større ting vil en nevne anskaffelsen av et binokular. Et Lister pumpeaggregat har Fiskeridepartementet overlatt skolen vederlagsfritt. Selve dieselmotoren er blitt overhaldt i skoleverkstedet og er nå i utmerket stand. I undervisningen har en også i år hatt god hjelp av film. I fiskerifagene har en dessuten hatt god støtte av lydbåndforedrag og lysbilder.

I likhet med foregående år har elevene på alle tre linjer vært ombord i en rekke fartøyer som har anløpt havnen for der å se og studere innredninger og nye hjelpemidler på bro, dekk, bysse og maskinrom. Likeledes er ekskursjoner foretatt til stedets fiskeribedrifter. Hovedsmannselevene har også i år overvært en sjøforklaring og en sjørettssak, og de var i oktober med m/b «Orkana» en dag på snurrevadfiske, og en dag i mai ute med «Thor Iversen» på instrumentøvelser. Da «Thor Iversen» ellers var disponibel for skolen, var værforholdene så dårlige at en ikke kom ut på fiskefeltene for å drive redskapsøvelser. Alle elever har vært ombord i «G. O. Sars».

Følgende spesialforedrag er blitt holdt: Salgsjef Knudsen: 2 forelesninger om Simrads telefoni- og ekkoloddapparater. Skipskontrollør U. Duus: 2 forelesninger om skipskontrollens organisasjon og funksjon. Sekretær V. Gabrielsen: 6 forelesninger om fiskernes faglige og økonomiske organisasjoner. Skatteinspektør E. Olsen: 2 forelesninger om skattespørsmål vedr. fiskerne. Riksinstruktør E. Kjelle, Statens Edrue-lighetsråd: Forelesning med film om alkoholens virkning på menneskekroppen.

I samarbeid med stedets avdeling av folkeakademiet har elevene dessuten hatt adgang til gratis å overvære følgende foredrag som alle er blitt holdt i skolens lokaler. Leiken Vogt: Fra rettsløs ungdom til Chaplin. M. Holmgren: Med lysbilder og film om Kanada i dag. Trygve Gran: Med Scott og Amundsens sydpolsferd.

Av større utbedrings- og vedlikeholdsarbeider i løpet av skoleåret vil en nevne: Maling av tak og vegger på 8 elevrom, maling av tak og vegger og nytt gulvbelegg på lærerværelse, styrerens kontor og forværelse, nytt gulvbelegg i biblioteket, nytt gulvbelegg i peise- og spise-stuen og nye bredere lister rundt de fleste dører i skolebygget. Den

gamle underlagspappen på taket er blitt spikret og ny overlagspapp er blitt skjøtspikret og nedlagt i asfalt på hele taket av skolebygget. En har også fått utført en del opprydningsarbeider, og en smal gangvei fra funksjonærboligen opp til skolen er påbegynt. Alle betongbygninger er blitt sementslammet.

I november 1958 deltok styrer Kristensen i 3 møter med tillitsmenn fra fiskarlagene. Møtene som var arrangert av Finnmark Fiskarlag ble holdt i Vadsø, Vardø og Hammerfest. En orientering med diskusjon om fiskeriopplæringen og fiskarfagskolene ble satt opp som eget punkt i møteprogrammet for hvert møte, og det syntes som om interessen for emnet var stor blant fiskernes tillitsmenn.

Eksamener ved fiskarfagskolene.

Til *fiskerieksamen* 2.—9. mai gikk det opp 87 elever mot 104 året før (19 i Laksevåg, 10 i Florø, 22 på Aukra, 24 i Bodø og 12 i Honningsvåg). 3 elever strøk til eksamen.

Det ble gitt følgende skriftlige oppgaver på begge målføre:

Havlære: Om vindstrøm og tidevannsstrøm. Gjør rede for hva vindstrømmen har å si for produksjonen i noen havområder.

Fiskeribiologi: Gjør kort rede for merking av fisk og hensikten med merkingen. Gi eksempler på kunnskaper som fiskemerkingen har gitt oss om forskjellige fiskearter.

Praktisk fiskerilære: Kveitefiske og blåkveitefiske. For hvert av disse fiskeriene skal en gjøre rede for fiskefelter, redskaper, båter og deres utstyr, behandling og oppbevaring av fangsten ombord.

Besvarelsene i havlære ble etter loddtrekning underkastet norsk-sensur.

Som sensorer i skriftlige fag fungerte de vitenskapelige konsulentene Jens Eggvin og Finn Devold og fiskerikonsulent Kaare Halmø i fiskerifagene og lektor Ingolf Knag i norsk.

Ved muntlig eksamen var undervisningskonsulent Myklebust sensor i Laksevåg, vitenskapelig konsulent Kaare Gundersen i Florø, vitenskapelig konsulent Olav Dragesund på Aukra, amanuensis Åge Jonsgård i Bodø og cand. real Bengt Christiansen i Honningsvåg.

Kystskippereksamen av 1. kl. ble tatt av 79 elever, 4 fikk kystskipper-eksamen av 2. kl. og en strøk.

Sensorer ved navigasjonseksamen var bestyrer Sigurd Gabrielsen og kaptein Ø. Dannevig i Laksevåg, kaptein Olaf Batalden og Are Svardal i Florø, havnefogd H. Natvig og havneassistent A. Einang på Aukra, havnefogd Hallin, havnebetjent Nilsen, skipsinspektør Kufås og direktør Øi i Bodø og havneassistent Asbjørn Sivertsen i Honningsvåg.

Motorpassereksamen ble i skoleåret tatt av i alt 76 elever (18 i Laksevåg, 19 på Aukra, 19 i Honningsvåg og 20 på Kyrksæterøra). 6 elever greidde ikke eksamen.

Sensorer var overlærer Anders Søyland (høstkurset) og overlærer Eva Børnes og overlærer Anders Søyland (vårkurset) i Laksevåg, kontorsjef O. M. Bolsønes og lærer Paul Breivik på Aukra, verkstedseier Th. Heie og lærer Noralf Pettersen (høstkurset) og verkstedseier Th. Heie og Harald Stenmark (vårkurset) i Honningsvåg og driftsassistent Ingvald Helland og lærerinne Johanne Kjønsvik på Kyrksæterøra.

Kokkeeksamen ble tatt av i alt 55 elever (19 i Laksevåg, 18 i Florø og 18 i Honningsvåg). 3 elever strøk til eksamen.

Sensorer var ved høstkurset stuertlærer H. Krogh-Larsen, Laksevåg, stuert Hjamar Lothe i Florø og ordfører Erling Andreassen i Honningsvåg, og ved vårkurset stuertlærer H. Krogh-Larsen og overlærer Eva Børnes i Laksevåg, stuert Hjalmar Lothe og lektor Bondhus i Florø og Hans Angelvik og lærer Noralf Pettersen, Honningsvåg.

Ved kokkeeksamen i juni ble det innført egne sensorer i norsk, slik at det nå nyttes spesielle sensorer i norsk ved alle eksamener på fiskar-fagskolen.

Statens Kjølemaskinistiskole, Trondheim.

For perioden 1. mai 1959 til 1. mai 1962 er det oppnevnt nytt råd for skolen. Det har følgende sammensetning: 1. Fylkesmann Thor Skrindo, formann. 2. Prof. Gustav Lorentzen med varamann laboratorieingeniør E. Brendeng. 3. Disponent Torstein Erbo, med varamann disponent Johs. A. Jacobsen. 4. Direktør Olav Eidsvik med varamann overingeniør J. Strømme. 5. Maskinsjef Erik Andersen med varamann maskinsjef Peder Meyer Karlsen.

De faste funksjonærer var de samme som foregående år med montør Ingolf Sandstø som vikarierende instruktør.

Tre av de tidligere timelærere har flyttet fra byen, og fra høsten begynte følgende nye. Norsk: Lærer Einar Fondal. Maskinlære: Siviling. Monrad By. Fra nyttår måtte en også få ny lærer i faget regning og fysikk som ble delt mellom henholdsvis sivilingeniør Magnar Ervik og sivilingeniør Otto Martens, idet det ikke lyktes å finne noen kvalifisert som kunne ta så mange timer som 8 pr. uke.

Det meldte seg i alt 88 søkere til kurset. Av de først uttatte falt 7 fra og det ble bruk for til og med varamann nr. 11. Stigningen i antall søkere skyldes særlig en mere omfattende annonsering av kurset. Alle de 20 som begynte fullførte kurset og besto eksamen.

Fag og timetall har vært de samme som i foregående år bortsett fra faget varebehandling hvor overvraker Olsen var forhindret fra å gi den

vanlige undervisning når det gjelder behandling av fisk og fiskeprodukter. I stedet har sivilingeniør dr. sc. Ole Devik, N.T.H., holdt en serie forelesninger over samme emne.

I løpet av året er det forøvrig holdt følgende foredrag: Sivilingeniør Torstein Nygaard, N.T.H. «Avrimingsmetoder». Konsulent, siviløkonom Harald Henriksen, Fiskeridirektoratet: «Fiskefrysingsindustrien i Norge» og «Økonomi i driften av kjøleanlegg». I tiden 7. mai til 10. mai holdt ingeniør Johs. Fotland, Fiskeridirektoratet, en serie foredrag om automatikk ved kjøleanlegg. Direktør C. M. Hillesund, Trondheim Slaktehus, har holdt sine årlige foredrag om behandling av kjøtt og kjøttvarer.

Undervisningen har gått greit til tross for den store utskifting av timelærere. I undervisningen i kjøleteknikk er det lagt meget vekt på å få utarbeidet et fast program for laboratorieøvelsene, og en har nå stensilerte program for samtlige forskjellige øvelser.

Av anskaffelser i løpet av året nevnes to wattmetre, ett vacuoscop og diverse termometre. En forholdsvis stor del av bevilgningen til undervisningsmateriell gikk også i år med til innkjøp av kuldemedier, ammoniakk, freon og sprit.

I løpet av høsten stilte skolen en del av øvelsesmaskineriet på Nidarøy til disposisjon for en eksamenskandidat ved N.T.H. Han utførte ytelsesmålinger i forbindelse med en av kompressorene.

Elevlaget var meget aktivt. Det var særlig opptatt av problemet å gjøre skolen kjent og sendte i denne hensikt ut et rundskriv til alle firmaer i hele landet i kjølebransjen med opplysninger om skolen. Arbeidet syntes også å gi positive resultater i form av flere henvendelser til skolen om ledige jobber.

Slik som i foregående år fikk elevene tilskudd av skolens budsjett til dekning av billettutgifter i forbindelse med ekskursjonstur for å se bedrifter i kjølebransjen i Oslo og omegn. Følgende bedrifter ble besøkt: Oslo Fryseri A/S, A/S Kværner Brug, A/S Østlandske Fryserier, A/S Kværner Brugs Kjøleavdeling, Jordal Amfi, Aanonsen Fabrikker, Norske Meieriers Salgssentrals lager, A/S, B. Risberg, Norske Eggsentraler S/L, alle Oslo. A/S Drammen Jernstøberi og Mek. Verksted og P. Ltz. Aas Bryggeri, Drammen og Ski Mek. Verksted, Ski.

I Trondheim besøkte elevene følgende firmaer i løpet av året: E. C. Dahls Bryggeri A/S, Nekolai Dahl, Trondheim, Fryse- og Kjølelager A/S, Noris Kjølemaskinfabrikk A/S og Norske Meieriers Salgssentrals lager.

Eksamen ble holdt i tiden 20. til 27. juni. Sensorer var de samme som foregående år bortsett fra faget regning og fysikk hvor sivilingeniør E. Brendeng var oppnevnt. Han fungerte også som varamann i kjøleteknikk skriftlig og muntlig.

Yrkesskolen for fiskere i Sør-Trøndelag.

Skolens styre har vært det samme som før. De faste lærere og time-lærere har også vært de samme.

Antall søkere, opptatte og fremmøtte elever fordelte seg slik på de forskjellige kursene:

Motorpasserkurs fra 15/8—58	12	10	10
Kokk-kurs fra 15/8—58	10	7	7
Motorpasserkurs fra 8/1—59	15	10	10
Navigasjonskurs fra 8/1—59	5	5	4
Kokk-kurs fra 8/1—59	6	6	4
Kokk-kurs fra 1/4—59	11	7	6
Sum.	59	45	41

En elev på navigasjonskurset fullførte ikke undervisningen og gikk ikke opp til eksamen.

Gjennomsnittsalderen for elevene på motorpasserkursene var 19 år, på navigasjonskurset 24 år og på kokk-kursene 20 år.

Av elevene var 35 hjemmehørende i Sør-Trøndelag, 5 fra Møre og Romsdal og 1 fra Nordland fylke.

Sunnhetstilstanden ved skolen har i løpet av året vært god, og det var bare ubetydelig fravær fra undervisningen på grunn av forkjølelse o.l.

Skolens lokaler gjennomgikk vanlig ettersyn med maling og lakering og nødvendige reparasjoner.

Undervisningen i de enkelte fag ved de forskjellige kurs ble avvirket etter gjeldende undervisningsplaner og reglementer. Elevene hadde i løpet av skoleåret flere ekskursjonsturer til skipsverftene på Kyrksæterøra. De var tilstede ved sjøsetting og prøvekjøring av fartøyer og fikk i den anledning sette seg inn i fartøyenes maskineri og øvrige tekniske utstyr. Det ble arrangert 2 turer til Trondheim for elevene på motorpasserkursene. Elevene besøkte Norges Tekniske Høyskole, Skipsmodelltanken og forskjellige tekniske bedrifter.

Skolens utstyr av verktøy, undervisningsmidler og læremidler ble komplettert etterhvert i løpet av skoleåret. Sør-Trøndelag fylke bevilget penger til innkjøp av nytt sveiseutstyr, ny startluftkompressor samt gass- og surstoffbeholdere. Til kjøkkenet ble anskaffet en ny 20 liters mixmaster.

Fra Fiskeridepartementet v/Fiskeridirektoratet fikk skolen som gave en Lister motor 40 HK. 4 cyl. m/pumpeaggregat. Skolen har bekostet demontering og forsendelsesomkostninger fra Henningsvær. Motoren er en verdifull tilvekst til skolens demonstrasjonsmateriell ved motorpasserkursene.

Skolen fikk ellers i løpet av skoleåret utlånt en rekke motorer fra private. Motorene ble prearert og overhalt. Dette ga elevene et godt tilskudd til praktisk øvelse i motorlære og metallsløyd.

Av filmer og bildeband av forskjellig art ble det i alt vist 66 i løpet av året.

Elevene ble som tidligere inkvartert hos private i skolens nærhet. Sør-Trøndelag fylke sørget for gratis innkvartering. Elevene fikk stipend fra staten ved Yrkesopplæringsrådet. Det ble også gitt stipend fra Sør-Trøndelag Fiskarlag og Sør-Trøndelag fylkes Helsenemnd med henblikk på å dekke underskuddet ved oppholdsutgiftene for elevene ved kokkursene.

Skoleåret ble avsluttet med en festlig tilstelning den 13. juni 1959.

Motorkurser ved Val Landbruksskole, Nord-Trøndelag.

Heller ikke i dette beretningsår har det vært avholdt motorkurser ved skolen.

LÆREBRUK

Statens Forsøks- og Lærebruk, Vardø.

I terminen er det oppnevnt nytt råd for lærebruket for perioden 1. januar 1959 til 31. desember 1961. Rådet har denne sammensetning: 1. Kontorsjef Th. Holmstad, Vardø (formann). 2. Bestyrer Gunnar Olsen, Vardø, m/varamann bestyrer C. Nicodemusen, Vardø. 3. Disponent Kristian Voie, Vardø, m/varamann disponent Nils H. Nilsen, Båtsfjord. 4. Skoleinspektør Angell Slettjord, Vardø, m/varamann lærer Karl Holt, Vardø.

Det har vært holdt 6 møter i terminen.

Styrer Kåre Pettersen har i hele terminen hatt permisjon fra styrerstillingen, og som styrer har vært konstituert avd. formann Johan Pedersen. Som vikar i ferskfiskformannstillingen har Sigmund Anthonsen, Tromsø, fungert i hele terminen. Under husmor Ruth Martinsens og kontorassistent Lillian Degerstrøms sykepermisjon ved årsskiftet 1958/59, fungerte henholdsvis fru Nanna Jørstad som husmor og fru Erdis Eriksen som kontorassistent. Ellers har lærebrukets personale vært det samme som før.

I skoleåret er avholdt ett høstkurs med 15 elever, ett vinter/vårkurs med 11 elever, ett trunkurs med 2 elever og ett hospitantkurs med 4 elever.

Til høstkurset hadde det ved søknadsfristens utløp meldt seg 18 søkere. Til vinter/vårkurset meldte det seg bare 10 søkere og ved gjentatt

kunngjøring 1 søker så kurset ble ikke fulltallig. Årsaken hertil skyldes sannsynligvis de store militærøvelser vinteren 1959 som mannskapene var innkalt til allerede før jul. Til trunkurset meldte det seg bare 2 søkere. På tross av gjentatt kunngjøring både i presse og kringkasting meldte ingen flere seg så dette kurs ble heller ikke fulltallig.

Gjennomsnittsladeren for elevene ved høstkurset var ca. 25 år og med vinter/vårkurset ca. 20 år.

Elevene ved de ordinære kurser har også fått elementær instruksjon i apparatur og tranutvinning ved trananlegget. All opplæring har foregått i brukets lokaler, unntatt instruksjon i fryseapparatur som har foregått på Fi-No-Tros anlegg som tidligere.

Det avholdte hospitantkurs bør ses i sammenheng med de av Finnmark Fylkesarbeidskontor påtenkte korte arbeidskurs i «Førstegangsinnføring i alminnelig fiskearbeide», for å avhjelpe arbeidsledigheten i fylket. Da disse kursene skulle igangsettes, meldte det seg nemlig bare 4 elever fra hele fylket og lærebruket ble da anmodet om å avvikle ett kurs for disse. Kurset ble avviklet etter en i forveien oppsatt plan, men i lærebrukets regi som hospitantkurs.

Bortsett fra vintermånedene januar, februar og mars har råstofftilgangen vært jevn i hele terminen, men betydelig mindre enn tidligere år. Årsaken til dette synes å være feilslått fiske både under høst- og vinter/vårsesongen, særlig for de mindre båter (bakkebåter m.v.). På grunn av dybdeforholdene foran kaien er Lærebruket avskåret fra å få fisk fra større bankbåter eventuelt småtrålere. Av den grunn er det rimelig at det forekommer perioder for Lærebruket da råstofftilgangen blir liten. At råstofftilgangen har vært mindre enn tidligere år, har for så vidt ingen vesentlig betydning hatt for den praktiske opplæring, idet hvert eneste kilo råstoff har vært benyttet i undervisningsøyemed i motsetning til tidsrom under mere gunstige forhold da en god del av det innkjøpte råstoff blir bearbeidd og avsendt på overtid og således ikke benyttet til undervisning. En har i terminen vært nødt til å kjøpe endel råstoff fra andre tilvirkere og da især lever som det ved perioder med liten råstofftilgang blir for lite av ved eget fiskekjøp.

De gjenstående bygge- og utbedringsarbeider av 3. byggetrinn ble avsluttet høsten 1958. For øvrig er det utført vanlig vedlikehold av bygninger, utstyr og anlegg.

Arbeidet med å skaffe stoff for undervisningen i yrkesfagene har fortsatt. Tidligere manuskripter er i denne termin supplert med 123 nummer originaltegninger og reproduksjoner, alle utført i tusj på detaljpapir i format A 4. Et utvalg av dette materiale er under kopiering for elevene. Enkelte instruktive prinsippskisser blir overført til lysbilder. Videre er det i terminen laget 9 stk. tekniske plansjer i tusj på kartong i format A 1.

Da spørsmålet om å innføre eksamen er aktuelt, ble det i terminen utarbeidd utkast til eksamensreglement og eksamensvitnemål.

Alle elever har bodd og fått full forpleining ved brukets internat. Forpleiningen har vært god og det har ikke forekommet nevneverdige klager av noen art, tvertimot så har en fått forståelsen av at elevene har vært veltilfreds med forpleinings- og boligforholdene ved bruket.

Elevene har ved samtlige kurser vært greie og vist god interesse for både praktisk og teoretisk undervisning.

Ingen uhell har funnet sted, og sunnhetstilstanden har vært gjennomgående god i hele terminen bortsett fra litt influensa nå og da. Legekonsultasjon av elever og lærere er foretatt etter gjeldende bestemmelser.

Elevlagsarbeidet har vært godt både under høst- og vinter/vårkurset og det har vært arrangert regelmessige kosekvelder med fremvisning av film og annen underholdning.

Både den praktiske og teoretiske undervisning er lagt opp etter de samme retningslinjer som før. Den teoretiske undervisning såvel i almenfagene som i yrkesfagene er ytterligere aktivisert bl.a. ved at det er arrangert flere skriftlige prøver med etterfølgende gjennomgåelse av besvarelsene enn tidligere.

Den praktiske opplæring utgjorde for høstkurset ca. 60 %, for vinter/vårkurset ca. 67 % av skoletiden, d.v.s. henholdsvis 372 timer og 540 timer pr. elev eksklusivt eventuelt overtidsarbeide på fiskebruket.

Tiden fordeler seg på de enkelte avdelinger prosentvis slik:

Avd. I. Fiskekai, mottak etc.	11,5	17,1
« II Ferskfisk, filet, ising etc.	40,5	38,4
« IIIa Saltfisk, røkt fisk etc.	14,8	24,7
« IIIb Rundfisk etc.	17,7	9,0
« IV Tran	15,5	10,8
	100,0%	100,0%
Teoretisk undervisning (yrkeslære, naturfag, fysikk, kjemi, regnskap m.v.)	247	264 tim.
Praktisk instruksjon og demonstrasjoner, øvelser på bryggekontor og kjøleanlegg ..	30	39 «
Praktisk instruksjon, øvelser og arbeid under veiledning og kontroll.....	342	501 «
	619	804 t.

Tallene for teoretisk undervisning viser gitte timer. De øvrige tall er gjennomsnitt pr. elev.

Gjennomsnittlig antall timer pr. elev til de viktigste arbeidsarter ved de enkelte avdelinger på høst- vinter/vårkursset.

	Kurs	
	Vinter/ vårkurs	Høstkurs
Avd. I:		
Mottak, veing og sortering	35	14
Vedlikehold, redskaper og apparater	10	8
Kvalitetsbedømmelse, bløgging	3	4
Pakking ferskfisk	17	7
Sperring av fisk	22	3
Avd. II:		
Skjæring, skinning filet	130	95
Pakking, ising filet m. v.	11	11
Frysing filet, koldlagring	32	22
Emballasje m. v.	15	7
Betjening av kjølemaskiner	15	14
Demonstrasjon (behandl. av forskj. fiskesorter)	3	2
Avd. III:		
Flekking og rotskjæring	61	41
Vasking og salting	26	10
Omlagging	14	5
Sortering saltfisk	16	5
Tilberedning røkt fisk	22	8
Henging og pass av hjell	7	3
Sortering tørrfisk	13	38
Pressing	7	5
Rensing og stabling av tørrfisk	8	6

I tillegg hadde elevene praktisk instruksjon og øvelser ved avd. IV trananlegget (elementær praktisk instruksjon og øvelser i trandamping, og generell gjennomgåelse av maskiner og apparater for separator drift). Ved høstkurset hadde hver elev 57 timer og ved vinter-vårkursset 59 timer ved avdelingen.

Timefordelingen for elevene ved trankurset våren 1959 var følgende:

Driftskontroll med demonstrasjoner og øvelser i det kjemiske laboratorium	19 timer
Teoretisk undervisning	101 «
Praktiske instruksjoner, øvelser og arbeid på trananlegget under veiledning og kontroll	325 «
	445 timer

Den teoretiske og praktiske undervisning ved trankurset er i store trekk blitt gjennomført som tidligere.

Under både høst- og vinter/vårkurset ble det arrangert bedriftsbesøk her på stedet og i Vadsø, under besøkene i vår deltok også elevene på trankurset. Følgende bedrifter ble besøkt: Vardø Islager, Vardø Produksjonslag, Fi-No-Tro's anlegg, Brødr. Årsæthers Trananlegg, Vardø Trananlegg, A/S «Vega» Fiskemelfabrikk, Vadsø Sildeoljefabrikk, Vadsø Hermetikkfabrikk (Brødr. Årsæther).

Samtlige bedrifter har tatt vel imot elevene. Av de skriftlige rapporter som elevene har avgitt fra bedriftsbesøkene er det godt gjort at besøkene har vært lærerike og omfattet med særlig stor interesse.

Hospitant-kurset ble avviklet i tiden 20/4—15/5 1959, og varte i 4 uker.

Gjennomsnittlig antall timer pr. elev til de praktiske arbeidsoperasjoner ved hospitantkurset.

Mottak av fisk, herunder sortering og rensing	30 timer
Pakking og ising av ferskfisk	9 «
Kassespikring og merking	8 «
Flekking, rotskjæring, salting og omlegging	65 «
Fiskesperring og sløyting	21 «
	142 timer

Avd. I — Fiskekai og ekspedisjon m. v.

Mottatt antall kg råstoff (1 liter lever regnes her lik 1 kg).

Råstoff	Høstkurs	Vinter/ vårkurs	Uten- om kur- sene	Total	
				Kvantum	Innkjøps- verdi
Torsk	63.131	169.666	0	232.797	185.682.62
Hyse	64.365	148.219	0	212.584	135.685.52
Kveite	3.684	518	0	4.166	10.832.90
Flyndre	104	951	0	1.055	1.572.10
Steinbit	429	1.250	0	1.679	783.—
Sei	2.560	7	0	2.567	1.257.83
Brosme	10	17	0	27	16.35
Blåkveite	1.299	357	0	1.656	929.53
I. Sum fisk	135.546	320.985	0	456.531	336.759.85
Torskelever	13.868	23.525	0	37.393	13.087.55
Hyselever	5.526	13.493	0	19.019	5.629.40
Fiskehoder			0		3.865.15
II. Sum biprodukter .	19.394	37.018	0	56.412	22.582.10
Sum tilsammen	154.940	358.003	0	512.943	359.341.95

Leveren er produsert til tran ved brukets trananlegg.

Det øvrige råstoff er fordelt på avd. II og III som etterfølgende tabeller viser.

Avdeling II — Ferskfisk.

Råstoff	Total kg	Høstkurset			Vinter/vårkurset			(Iset) Utenom kursene
		kg ialt	Iset	Filet	kg ialt	Iset	Filet	
Torsk	23.154	21.469	14.407	7.062	1.685	963	722	0
Hyse	180.579	49.364	19.358	30.006	131.215	108.997	22.218	0
Kveite	4.166	3.648	3.648	—	518	518	—	0
Flyndre	1.055	104	104	—	915	915	—	0
Steinbit	1.679	429	429	—	1.250	1.250	—	0
Sei	2.567	2.560	2.560	—	7	7	—	0
Blåkveite.....	1.656	1.299	1.299	—	357	357	—	0
Tilsammen	214.856	78.873	41.805	37.068	137.901	113.043	22.940	0

Avdeling III — Saltfisk, tørrfisk, røket fisk.

Råstoff	Total kg	Høstkurs				Vinter/vårrkus				Utenom kursene
		kg ialt	Saltet	Hengt	Røket	kg ialt	Saltet	Hengt	Røket	
Torsk	209.643	38.532	17.742	15.219	5.571	171.111	43.030	120.410	7.671	0
Hyse	32.005	15.001	—	11.254	3.747	17.004	—	13.932	3.072	0
Brosme	27	10	—	10	—	17	—	17	—	0
Tilsammen	241.675	53.543	17.742	26.483	9.318	188.132	43.030	134.359	10.743	0

DIVERSE KURSER

Navigasjonskurser (kystskipperkurser av 2. kl.).

Det er avholdt 22 navigasjonskurser med stønad over fiskeribudsjettet. De fordeler seg fylkesvis slik:

Troms	1	17
Nordland	3	34
Møre og Romsdal	1	10
Sogn og Fjordane	1	13
Hordaland	1	18
Rogaland	15	211
	<hr/>	<hr/>
	Tilsammen	22 303

Kurset i Troms ble avholdt ved Harstad Festning i tiden 24. november 1958 til 28. februar 1959 med Kristian Kristiansen som lærer.

Kursene i Nordland ble holdt slik: ett kurs i Reine i tiden 1. oktober til 13. desember 1958 med Olaf Eliassen som lærer, ett kurs 6. oktober til 17. desember 1958 i Svolvær med Eilif Mosand som lærer og ett kurs ved Narvik Festning i tiden 9. mars til 15. mai 1959 med Kristian Kristiansen som lærer.

Kurset i Møre og Romsdal ble holdt på Moltustranda 22. september til 12. desember 1958 med Nils Eilertsen som lærer.

I Sogn og Fjordane ble kurset avholdt i Måløy 1. oktober til 18. desember 1958 med Odd Igland som lærer.

Kurset i Hordaland ble holdt på Bremsnes 2. oktober til 5. desember 1958. Johs. Holmboe-Oxaas var lærer ved kurset til han døde plutselig 12. november. Karl Stag fungerte som lærer i resten av kurstiden.

I Rogaland ble kursene avviklet slik: ett kurs i Åkrehamn 1. oktober til 13. desember 1958 med Asbjørn Adolfsen som lærer, ett kurs i Røvær 2. oktober til 10. desember 1958 med Tolleif Voll som lærer og ett kurs på Utsira 7. oktober til 18. desember 1958 med Gustav Totland som lærer. Dessuten ble det avviklet 12 kurser ved K.N.M. «Harald Hårfagre». Lærere var John Krag Larsen og Gudmund Osmundsen.

Det ble i alt uteksaminert 208 kandidater ved kurser arrangert i militærforlegninger med stønad over fiskeribudsjettet. 3 kandidater strøk ved eksamen. Dessuten har en arrangert kystskippereksamen av 2. kl. i militærforlegninger for ialt 107 kandidater. Av disse strøk en. Største-parten av de uteksaminerte kandidatene i militærforlegningene var fiskere. Det er altså ved eksamener arrangert herfra uteksaminert 314

kandidater i militærforlegninger. I fiskeridistriktene er det ior øvrfg uteksaminert 95 kandidater. Samlet er det således uteksaminert 409 kandidater. Det tilsvarende tall for 1957/58 var 322.

Radiotelefonikurser.

Det er avholdt 8 radiotelefonikurser med denne fylkesvise fordeling:

Troms	4	77
Nordland	2	29
Hordaland	1	20
Rogaland	1	15
Tilsammen.	8	141

De 6 kursene i Nord-Norge med tilsammen 106 uteksaminerte elever ble alle avholdt i militærforlegninger.

Regnskapskurser.

Det er i beretningsåret avholdt ett regnskapskurs i Møre og Romsdal med 17 elever og ett kurs i Aust-Agder med 13 elever.

Oversikt over den fylkesvise fordeling av søkere og elever ved de forskjellige linjer ved statens fiskarhøgskoler for skoleåret 1958/59.

			Finmark	Troms	Nordland	Nord-Trøndelag	Sør-Trøndelag	Møre og Romsdal	Sogn og Fjordane	Hordaland m/Bergen	Rogaland	Østfold	Oslo	Ceylon	Sum	
Laksevåg	Hovedsmenn	Søkere Elever			1		1	5 2	22 14	5 3					34 20	
	Motorpassere	Søkere	Høst Vår		4 3			1 3	3 4	7 9	5 2					20 18
		Elever	Høst Vår			1			1 4	2 4	4 6	3				10 11
Kokker	Søkere	Høst Vår			2 1	1 1				9 4	3 5				15 14	
	Elever	Høst Vår	1		1 1	1 1			1	6 2	2 4				10 10	
Florø	Hovedsmenn	Søkere Elever						4 3	8 7			1			13 10	
	Kokker	Søkere	Høst Vår	1		1			7 5	6 4						15 11
Elever		Høst Vår			1 1	1 1		5 5	4 2	5 1	1				10 9	
Aukra	Hovedsmenn	Søkere Elever		1 1	1 1	1 1	4 2	21 17					1	1 1	30 23	
	Motorpassere	Søkere	Høst Vår	1 1	2 6	1 2	2 1	1 1	8 4	3 2						16 16
Elever		Høst Vår	1 1	2 2	2 2	1 1	1 4	5 4	3 1	3	1				10 10	
Bodø	Hovedsmenn	Søkere Elever		6 6	21 18	1 1									28 25	
	Honningsvåg	Hovedsmenn	Søkere Elever	12 10	4 1	1 1										17 12
Motorpassere		Søkere	Høst Vår	3 7	7 11	4 4										14 22
	Elever	Høst Vår	2 3	6 4	2 4										10 11	
Kokker	Søkere	Høst Vår	6 4	3 1	6 5				1						16 10	
	Elever	Høst Vår	4 4	2 5	5 5				1						12 9	
Sum	Søkere	Hovedsmenn	13	10	24	2	5	25	13	22	5	1	1	1	122	
		Motorpassere	12	20	22	2	2	13	12	16	7				106	
		Kokker	12	4	15	3		12	13	13	9				81	
	Tilsammen	37	34	61	7	7	50	38	51	21	1	1	1	309		
	Elever	Hovedsmenn	11	7	20	2	3	20	9	14	3			1	90	
Motorpassere		6	12	9	1	1	10	10	10	3				62		
Kokker		9	2	13	3		9	9	8	7				60		
Tilsammen		26	21	42	6	4	39	28	32	13			1	212		

¹ Hospitant.

